

Odkaz dekana Burdu Čaputovej, Kolíkovej a mimovládkam: Paragraf 363 má veľký význam

- CZ24 News | 12. prosince 2022

SLOVENSKO: Dekan Právnickej fakulty UK ďalej spochybňuje využívanie výpovedí tzv. kajúcnikov ak ide o jediný rozhodujúci dôkaz v prípade

Ustanovenie paragrafu 363 Trestného poriadku má veľký význam z hľadiska zákonnosti a dodržiavania pravidiel orgánmi činnými v trestnom konaní. Povedal to dekan Právnickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave Eduard Burda v relácii Plus 7 dní Karty na stôl.

Podľa neho by znamenalo návrat pred rok 1989, keby proti uzneseniu o vznesení obvinenia nebolo možné použiť paragraf 363. „Mne je často ľúto, keď počúvam tú verejnú diskusiu politikov, z ktorých mnohí vždy povedia, že paragraf 363 je zlý. Pritom, keď sa pozriete na to, čo ten paragraf znamená, tak tolko, že generálny prokurátor môže zrušiť rozhodnutia, ak boli nezákonné alebo ak bol nezákonný postup, ktorý k nim viedol,“ uviedol Burda.

Nestotožňuje sa s názorom, že ide o priveľkú moc sústredenú v rukách jedného človeka. Hovorí, že použitie paragrafu 363 nie je len vecou generálneho prokurátora Maroša Žilinku. Rozhodnutia Generálnej prokuratúry SR pripravuje celý tím ľudí.

V prípade expremiéra Roberta Fica (Smer-SD) a bývalého ministra vnútra Roberta Kaliňáka (Smer-SD) bol paragraf 363 podľa Burdu použitý správne. „To uznesenie o vznesení obvinenia malo jednoducho tolko chýb, že to videla väčšina právnikov. Akurát, že nie každému sa k tomu chcelo verejne vyjadrovať,“ komentoval Burda. Zároveň dodal, že v prípade, ak sú podozrenia z trestnej činnosti politicky činných osôb, tak je jedno, akým spôsobom sa to dostane na verejnosť. Prvoradý je verejný záujem. Samozrejme, môže sa ukázať, že to tak nebolo, politici to môžu vysvetliť, dodal dekan.

Burda namieta proti tomu, ak sú v jednotlivých prípadoch jediným rozhodujúcim dôkazom výpovede tzv. kajúcnikov. Napríklad v USA to podľa neho nie je možné, musia tam byť aj iné dôkazy. „Kajúcnik je v podstate človek z kriminálneho prostredia. Nemá nejaké zábrany urobiť niečo nemorálne, tak prečo by potom nemohol napríklad aj klamať. Aj Európsky súd pre ľudské práva konštatoval, že odsúdenia založené len na výpovediach kajúcnikov sú neprípustné,“ povedal Burda.

Zároveň dodal, že nastať môže aj situácia, že niektorí skutočne vinní ľudia môžu byť prepustení len preto, že ich prípad nebol vyšetrený poriadne. Odporúča, aby sa pri vyšetrovaní radšej používali napríklad odposluchy. „Pri korupčných veciach je tradičným spôsobom vyšetrovania používanie agenta a odposluchov. Keď máme podozrenia, používajme takéto prostriedky a nie nejakého človeka, u ktorého neviete hodnoverne overiť, či sa to stalo, alebo nie,“ navrhuje Burda.

Paragraf 363 opakovane kritizuje strana Sloboda a Solidarita (SaS) aj strana Za ľudí, podľa ktorej je tento paragraf „nebezpečným nástrojom v zlých rukách“. Strana SaS predložila nedávno návrh na zúženie tohto paragrafu s cieľom, aby generálny prokurátor už nemohol povedať, že v nejakom prípade sa nebude pokračovať ďalej. Liberáli to zdôvodnili tým, že prípady by sa mali dostať na nezávislý súd a rozhodovanie o tom, či sa bude, alebo nebude pokračovať v trestnom stíhaní, by

nemalo byť v rukách jedného človeka. Návrh však v parlamente neprešiel.

Mimovládne organizácie Zastavme korupciu a Via Iuris zorganizovali petíciu za zmenu paragrafu 363, vyzbierali 25-tisíc podpisov. „Paragraf 363 nesmie slúžiť na to, aby zločinci unikali pred súdom,“ vyzvali.

Zdroj: SITA